

30. 10. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak správně v žalobě na zaplacení přepočítat žalovanou pohledávku v cizí měně na ekvivalent v Kč?

Ten, kdo v nedávné době řešil otázku, jak správně u žaloby na zaplacení přepočítat pohledávku vyjádřenou v cizí měně na českou korunu, jistě potvrdí, že nalézt odpověď není zcela snadné.

Podle § 155 odst. 2 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, v platném znění (dále jen OSŘ), může žalobce v občanském soudním řízení požadovat, aby výrok rozsudku o plnění v penězích byl vyjádřen v cizí měně. Soud takovému návrhu může vyhovět, neodporuje-li to okolnostem případu a jestliže: a) plnění vychází z právního jednání, v němž je vyjádřeno v cizí měně, žalobce (navrhovatel) požaduje plnění v cizí měně a devizové předpisy umožňují tuzemci, který má plnit, plnění v navrhované cizí měně poskytnout bez zvláštního povolení; nebo b) některý z účastníků je cizozemcem. Nejsou-li splněny předpoklady pro přiznání plnění v cizí měně, soud v souladu s § 155 odst. 3 OSŘ stanoví i bez návrhu plnění v měně České republiky.

Žalobce jako dominus litis má tedy právo volby, zda svoji pohledávku v cizí měně bude za splnění stanovených podmínek nárokovat v této měně nebo zda bude požadovat zaplacení jejího ekvivalentu vyjádřeného v českých korunách. Pokud se tak rozhodne, pak je na něm, aby správně stanovil přepočítací kurz pro českou korunu.

OSŘ sám neurčuje, podle jakého směnného kurzu má žalobce v takovém případě postupovat. Zda jím má být kurz platný v době splatnosti pohledávky, v době podání žaloby, ke dni vyhlášení rozsudku nebo snad k jinému rozhodnému okamžiku.

Odpověď na uvedenou otázku lze tak vystopovat pouze v dostupné judikatuře.

Nejvyšší soud ČR například ve svém rozhodnutí sp. zn. 33 Cdo 1142/2007 ze dne 30. 10. 2009 uvedl: *„Jestliže je tedy soudu umožněno přiznat namísto požadovaného peněžitého plnění v cizí měně odpovídající peněžité plnění v měně České republiky, bylo by nelogické, aby žaloba byla zamítnuta výhradně proto, že požadované peněžité plnění je vyjádřeno v měně České republiky, ačkoli vyjádřeno mělo (mohlo) být v cizí měně. Jinak řečeno, věřiteli - cizozemci podle § 1 písm. c/ zákona č. [219/1995](#) Sb. - nelze upírat, aby si zvolil, zda bude požadovat peněžité plnění, jež mu mělo být jeho dlužníkem poskytnuto, v dohodnuté cizí měně nebo v jejím ekvivalentu v národní měně dlužníka...
...Má-li být plnění v českých korunách ekvivalentem, musí odpovídat zůstatku dluhu **ke dni jeho***

splatnosti; jinak řečeno dlužník je povinen vrátit zůstatek půjčky a je nerozhodné, zda v měně, v níž mu byla poskytnuta, nebo v českých korunách v hodnotě odpovídající zůstatku půjčky v cizí měně.“

Obdobně judikoval i Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze dne 3. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 219/10: „Ústavní soud považuje za vhodné dodat, že postup okresního soudu, kdy použitím **směnného kurzu platného v době splatnosti předmětné půjčky** určil výši dlužné částky, kterou je stěžovatelka povinna uhradit, považuje za správný, neboť nesplnění povinnosti stěžovatelky vrátit předmětnou dlužnou částku řádně a včas nelze klást k tíži žalobce - věřitele, který by v případě řádného a včasného splnění povinnosti ze strany stěžovatelky mohl vrácené peníze dále využít či investovat, a to právě v hodnotě platné v době splatnosti dlužné částky“. K námitce stěžovatelky, že došlo k porušení § 154 odst. 1 OSŘ, dle něhož měly obecné soudy použít k přepočtu směnný kurz platný v době vyhlášení rozsudku, který byl pro stěžovatelku více příznivý než v době uplatnění nároku na vrácení předmětné půjčky ze strany žalobce, Ústavní soud uvedl, že způsob určení výše dlužné částky, jehož se stěžovatelka domáhala, by žalobce nespravedlivě poškozoval.

Z uvedeného plyne, že **rozhodne-li se žalobce nárokovat v žalobě na zaplacení namísto pohledávky v cizí měně její ekvivalent v českých korunách, měl by při přepočtu vycházet z kurzu platného ke dni splatnosti pohledávky.**

Závěrem lze dodat, že by jistě nebylo od věci, pokud by pravidlo pro přepočet měn bylo v OSŘ výslovně zakotveno. Jako vzor by mohla posloužit například právní úprava platná v insolvenčním řízení, kdy ustanovení § 175 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění, jasně stanoví, že: „Pohledávka v cizí měně musí být přepočítána na českou měnu podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou v **den zahájení insolvenčního řízení**, a stala-li se pohledávka splatnou dříve, podle kurzu vyhlášeného **v den její splatnosti**. Pro přepočet pohledávek v cizích měnách, pro něž Česká národní banka nevyhlašuje kurz devizového trhu, se použije střední kurz centrální banky příslušné země, popřípadě aktuální kurz mezibankovního trhu k americkému dolaru nebo k euru.“

JUDr. Zuzana Smítková, Ph.D.,
advokátka

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)